

REVISTA INOROGUL

A ȘCOLII GIMNAZIALE „DIMITRIE CANTEMIR”, ORADEA

ANUL XVII

NR. 32



FEBRUARIE 2026

ISSN: 2248 2237
ISSN L: 2248 2237

CUPRINS

EDITORIAL	1
INTRODUCERE	2
SECȚIUNEA 1. ȘCOALA ȘI COMUNITATEA	3
Let's do it, Romania! – împreună pentru un oraș mai curat - prof. Pop Ramona	3
Împreună prindem curaj! Proiect Național de Prevenire și Combatere a Violenței Școlare și a Bullying-ului - director prof. Codău Teodora Anca, prof. consilier școlar Brânda Florina, prof. Ferchi-Avrămuț Raluca	5
Școala Altfel – experiențe care educă dincolo de clasă - prof. înv. primar Scridonesi Ana	8
De la bobul de grâu la pâine - prof. înv. primar Secui Lorena	9
SECȚIUNEA A II-A. EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI INOVAȚIE	11
Geografia barierelor - prof. Feșnic Flaviu	11
De la deșeu, la instrument științific - prof. Balaj-Haș Delia Anca	13
Factorii emoționali și academici în contextul școlar românesc: o analiză de literatură – director prof. Codău Teodora Anca, prof. înv. primar dr. Cosma Mirela Lăcrimioara	15
A mesterséges intelligencia használatának előnye és hátrányai az általános iskolai magyar nyelv és irodalom oktatásában – director adjunct prof. Bálint Beáta Lívია	18
SECȚIUNEA A III-A. ISTORIE, CREDINȚĂ ȘI IDENTITATE	21
În lumea poveștilor care ne fac mai buni – prof. religie Nichita Diana Simona	21
Muzeul Istoriei Evreilor – elevii Micula David, Moț Cezar (clasa a VII-a A)	23
A csillag előttünk haladt - Kovács Szilvia - Római katolikus hittan tanár	25
Rădăcini, Credință și Identitate - prof. înv. primar Brânzaș Ana.....	27
SECȚIUNEA A IV-A. CREAȚIE LITERARĂ. VOCEA ELEVILOR	28
„Omul sfințește locul” – scrisori ale elevilor către Părintele Trandafir – coord. prof. Hera Diana	28
Curcubeul Speranței: creații despre frumusețe și speranță – coord. prof. Turcu Amalia	31
Confesiuni din lumea lucrurilor mărunte – coord. prof. Turcu Amalia	35
SECȚIUNEA A V-A. CĂLĂTORII, EXPERIENȚE ȘI DIVERSITATE CULTURALĂ	43
Aventuri pe meleaguri Bihorene – prof. Codrean Ioana	43
Cipősdobozba zárt szeretet: a Cantemir iskola összefogása – director adjunct prof. Bálint Beáta Lívია	44
ÎNCHEIERE	45
COLECTIVUL REDACȚIONAL.....	46

EDITORIAL

Educația care ne aduce împreună

Într-o lume tot mai grăbită și în continuă evoluție, educația rămâne unul dintre puținele lucruri care ne apropie și ne unește. Dincolo de manuale, note și examene, școala este locul unde învățăm să fim oameni unii cu alții.

Educația nu înseamnă doar acumularea de cunoștințe, ci și învățarea respectului, a cooperării și a empatiei. În sala de clasă se întâlnesc copii cu opinii, temperamente și experiențe diferite, dar prin dialog și activități comune ajung să se cunoască și să se accepte. Acolo învățăm să lucrăm în echipă, să ascultăm și să ne susținem reciproc.

Un rol important îl au profesorii, care nu transmit doar informații, ci modelează caractere. Ei îi ajută pe elevi să descopere că diferențele nu ne despart, ci ne îmbogățesc. Prin educație, copiii învață să colaboreze, să rezolve conflicte pașnic și să construiască relații bazate pe încredere.

Mai mult decât atât, educația creează punți între generații. Părinții, elevii și profesorii colaborează pentru un scop comun: formarea unor oameni responsabili și implicați în comunitate. Astfel, școala devine un spațiu al dialogului și al unității.

Prin urmare, educația este forța care ne aduce împreună, ne ajută să ne înțelegem mai bine și să construim o societate mai bună. Investind în educație, investim, de fapt, în oameni și în legăturile armonioase dintre ei.



Colectivul Redacțional

INTRODUCERE

O revistă despre implicare, creativitate și speranță

Bine ați venit în paginile revistei noastre!

Această revistă este mai mult decât o colecție de articole, desene și idei - este o oglindă a sufletului școlii noastre. În aceste pagini se întâlnesc gândurile, emoțiile și visele elevilor care cred în puterea implicării, a creativității și a speranței.

Fiecare material publicat vorbește despre dorința de a participa, de a învăța și de a face bine. Prin cuvinte, culori și imaginație, elevii își exprimă personalitatea, își descoperă talentele și arată că școala este un loc unde ideile prind viață, iar fiecare voce contează.

Creativitatea este prezentă în forme diverse: în povești, poezii, articole, desene și proiecte realizate cu entuziasm. Ea îi ajută pe elevi să se exprime liber, să colaboreze și să privească lumea cu mai mult curaj și încredere. În acest spațiu, creativitatea devine un limbaj comun care ne apropie.

Această revistă este și despre speranță - speranța că prin implicare putem schimba lucruri, că gesturile mici au valoare și că împreună putem construi o comunitate mai frumoasă. Este dovada că școala nu înseamnă doar lecții, ci și emoție, solidaritate și visuri împărtășite.

Vă invităm să răsfoiți revista cu inima deschisă și să descoperiți o comunitate unită, curajoasă și creativă, care crede că fiecare gest contează și că viitorul se construiește pas cu pas, împreună.

Cu drag,
Colectivul Redacțional

SECȚIUNEA 1. ȘCOALA ȘI COMUNITATEA

Let's do it, Romania!

ÎMPREUNĂ PENTRU UN ORAȘ MAI CURĂT

prof. Pop Ramona

În data de **20 septembrie 2025**, elevii clasei a VII-a D de la **Școala Gimnazială „Dimitrie Cantemir” din Oradea**, alături de doamnele profesor: Pop Ramona, Galea Rodica, Tunyogi Hajnalka și Dombi Andrea, au luat parte la campania națională de ecologizare **„Let's Do It, Romania!”**, demonstrând că implicarea și spiritul civic pot schimba lumea în bine – pas cu pas, loc cu loc.

Elevii, echipați cu mănuși, saci menajeri și multă voce bună, s-au mobilizat pentru a aduna deșeurile din spațiile verzi și împrejurimile cartierului Dimitrie Cantemir. Sub îndrumarea profesorilor coordonatori, copiii au lucrat în echipe, demonstrând **spirit civic, responsabilitate și respect față de natură**.

Pe parcursul activității, elevii au înțeles că **fiecare gest contează** și că un oraș curat depinde de atitudinea fiecărui cetățean. La final, fericiți, toți participanții s-au bucurat de rezultatele muncii lor și de sentimentul că au contribuit la un mediu mai curat și mai sănătos.

Activitatea nu a fost doar o acțiune de curățenie, ci și o **lecție practică despre respectul față de natură și comunitate**. Bucuria de a lucra împreună și satisfacția de la final, când sacii plini dovedeau rezultatul efortului comun, au făcut ca această zi să fie una cu adevărat specială.

Prin participarea lor la „Let's Do It, Romania!”, elevii Școlii Gimnaziale „Dimitrie Cantemir” au arătat că fiecare gest contează și că **un mediu curat începe cu atitudinea fiecăruia dintre noi**.

În imagini: elevii și profesorii de la Școala Gimnazială



„Dimitrie Cantemir” Oradea, în timpul acțiunii „Let's Do It, Romania!” – la curățenia spațiilor verzi din jurul școlii și din cartier. Bucuria, energia și spiritul de echipă au fost ingredientele unei zile reușite.



**LET'S DO IT,
ROMANIA!**





director prof. Codău Teodora Anca;

prof. consilier școlar Brânda Florina;

prof. Ferchi-Avrămuț Raluca

Starea de bine a elevilor reprezintă un factor cheie care facilitează reușita școlară și achizițiile scontate. Pentru a atinge acest obiectiv, pentru al treilea an școlar consecutiv, în cadrul Școlii Gimnaziale „Dimitrie Cantemir” din Oradea, este implementat Proiectul Național de Prevenire și Combatere a Violenței Școlare și a Bullying-ului - „Împreună prindem curaj!”.

Activitățile propuse au ca obiectiv fundamental construirea unor relații interpersonale bazate pe acceptare, toleranță și respect în rândul elevilor noștri. Provocarea cea mai mare o reprezintă adaptarea tinerilor la comunicarea alternativă față în față cu cea din mediul online, virtual. Pentru generațiile actuale (Generația Z și Generația Alfa), considerați nativi digitali, comunicarea directă poate constitui de multe ori o provocare, ei fiind obișnuiți în a folosi mai puțin cuvintele și mai mult imagini sau emoticoane pentru a transmite ceea ce simt.

Dar tocmai emoția este ceea ce-l definește pe om, a simți înseamnă a trăi; a împărtăși cu cei din jur ceea ce simți/ trăiești înseamnă a conviețui. Iar noi, oamenii, conviețuim împreună, de aceea este necesar să căutăm echibrul emoțional și comportamental.

Una dintre activitățile proiectului, intitulată sugestiv „O imagine cât o mie de cuvinte” aduce în prim-plan emoțiile elevilor noștri talentați, care prin creațiile lor artistice au transmis un puternic mesaj antiviolentă. Creațiile artistice ale elevilor, unele mai picturale, altele mai decorative, au transmis sensibilitate, mai mult decât o mie de cuvinte, gânduri, idei, intenții de a face lumea mai bună, mai valoroasă, mai tolerantă, un loc pentru fiecare.


Valoarea fiecărei lucrări în parte, a alcătuit o expoziție armonioasă, unitară, coerentă vizual, creând conexiuni între imagini, indiferent de tehnicile abordate.

Autorii celor nouă panouri expoziționate care au însumat 40 de lucrări, au fost 32 de elevi talentați, care au promovat nonviolența și relațiile interumane bazate pe respect. Expoziția a avut loc la Biblioteca Județeană Gheorghe Șincai - Oradea, în săptămâna 17-24 noiembrie, 2025.

***De ce ne străduim să ne facem vocea auzită prin acțiunile noastre?
De ce alegem an de an să vorbim despre violență,
agresiune și bullying?***



Pentru că :



Bullying-ul este un fenomen îngrijorător cu impact negativ asupra dezvoltării copilului pe termen scurt și lung. Bullying-ul poate provoca copiilor probleme de ordin emoțional, social și chiar fizic, conducând la depresie, anxietate, probleme cu somnul, tulburări de alimentație (creștere sau scădere în greutate), uneori la gânduri de sinucidere. Totodată, bullying-ul afectează performanțele școlare ale copilului. Un copil hărțuit tinde să absenteze de la școală, să nu se implice în activitățile extracuriculare sau are dorința de a renunța la școală, ca formă de protecție în fața agresivității cu care trebuie să se confrunte acolo.

Bullying-ul reprezintă un comportament agresiv și repetitiv, în care o persoană sau un grup de persoane, în mod intenționat, provoacă suferință și disconfort unei alte persoane considerate mai slabe, vulnerabile.

Bullying-ul îmbracă diverse forme, de la insulte și jigniri verbale, până la amenințări fizice, lovituri, ignorarea și excluderea din grup cu scopul de a răni ori propagarea unor zvonuri false despre persoana în cauză.

Copilul agresat are de obicei probleme în a se apăra și nu face nimic pentru a „provoca” agresiunea.

Conform statisticilor realizate de Wang, J., Iannotti, R. J., & Nansel, T. R. (2009) în Statele Unite ale Americii, bullying-ul este un fenomen comun, 1 din 5 elevi de liceu a raportat că a fost victima unor astfel de comportamente agresive în mod repetat.

Bullying-ul în România

• În octombrie 2022, în urma unei anchete realizate de Salvați Copiii (2022), conform datelor centralizate de către aceeași asociație, în România:

• Aproape jumătate dintre respondenți (49%) au afirmat că au fost victime ale bullying-ului în școală;

• 27% dintre respondenți au admis că s-au aflat în poziția de autor al actelor de bullying;

• 82% dintre elevi au admis că au asistat în calitate de martori la situații de bullying în școala în care învață;

• 73% dintre elevi au admis că au asistat în calitate de martori la situații de bullying în clasa în care învață;

• 45% dintre elevi au admis că au asistat în calitate de martori la situații de bullying în grupul de prieteni



Bibliografie:

Salvați Copiii România. (2022). *Anchetă: Aproape 50% dintre elevi au fost victime ale bullying-ului în școli, 27% admit că au fost agresori. 8 din 10 elevi au asistat la o situație de bullying în școală. Salvați Copiii România lansează campania „Dreptul la pauză”*. https://www.salvaticopiii.ro/sites/ro/files/2023-11/ancheta-82-dintre-elevi-martori-la-situatii-de-bullying_1.pdf

Wang, J., Iannotti, R. J., & Nansel, T. R. (2009). School bullying among adolescents in the United States: physical, verbal, relational, and cyber. *The Journal of adolescent health : official publication of the Society for Adolescent Medicine*, 45(4), 368–375. <https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2009.03.021>

SCOALA ĂLTFEL



experiențe care educă dincolo de clasă

prof. învă. primar Scridonesi Ana

În perioada 15-19 decembrie 2025, Programul „Școala Altfel” a oferit elevilor din clasele I C și I D, coordonați de doamnele profesor pentru învățământ primar Sabo Liana și Scridonesi Ana prilejul de a experimenta activități educative variate, menite să stimuleze creativitatea, curiozitatea și extinderea cunoștințelor într-un cadru nonformal.

Prin implicarea activă a părinților și, în mod special, cu sprijinul doamnei inginer Mădălina Pauer, alături de echipa Laboratorului Central al SC Compania de Apă Oradea SA din strada Petru Rareș, nr 1/B - doamna inginer Mariana Țanț și șef laborator - domnul inginer chimist Gelu Mănășturean - am avut oportunitatea de a vizita această instituție. Experiența a fost una deosebit de valoroasă, elevii bucurându-se nu doar de informațiile și cunoștințele împărtășite, ci și de atmosfera caldă și primitoare creată de gazde.

Fiind în preajma sărbătorilor de iarnă, elevii au adus magia Crăciunului prin colindele care au răsunat pe coridoarele instituției, moment ce a fost întâmpinat cu bucurie și apreciere de către gazde. Micii colindători au cântat cu însuflețire pe măsura primirii gazdelor și au fost răsplătiți cu daruri.

De asemenea, deplasarea cu mijloacele de transport în comun a reprezentat o experiență educativă în sine. Elevii au învățat să respecte regulile de circulație și normele de conduită în spațiile publice, contribuind astfel la dezvoltarea și promovarea valorilor morale și civice.

Programul Școala Altfel a demonstrat, încă o dată, că învățarea autentică se realizează prin experiențe directe, colaborare și implicare activă în comunitate.



De la bobul de grâu **LA PÂINE**

prof. înv. primar Secui Lorena



În cadrul programului „Școala Altfel”, elevii clase pregătitoare C au avut parte de o experiență deosebită, care a îmbinat învățarea practică, lucrul în echipă și bucuria descoperirii. De această dată, activitatea s-a desfășurat în jurul unui element esențial al vieții de zi cu zi,

pâinea - simbol al muncii, al răbdării și al hranei împărtășite.

Invitata noastră a fost o tânără brutar, pasionată de meseria sa, care le-a prezentat copiilor procesul de realizare a unei pâini cu maia, o pâine specială, obținută printr-un procedeu tradițional, natural, ce necesită timp, atenție și grijă.

Activitatea a fost gândită astfel încât cei mici să fie **implicați direct**, să observe, să întrebe și, mai ales, să facă ei înșiși pâinea de la zero. Invitata noastră, doamna Wohl Renata a venit pregătită cu toate ingredientele necesare și le-a prezentat copiilor, rând pe rând: făina, apa, sarea și maioua. Fiecare ingredient a fost discutat pe înțelesul copiilor, explicându-se rolul său în obținerea pâinii. Elevii au fost curioși, au pus întrebări și au descoperit că, din ingrediente aparent simple, poate lua



naștere ceva atât de gustos și valoros. Copiii au aflat ce este maioua, de ce această pâine este diferită de cea obișnuită și cât de important este timpul în procesul de dospire. **S-a pus accent pe ideea de răbdare, de respect față de proces și față de muncă.**



Momentul cel mai așteptat a fost, fără îndoială, **frământarea aluatului**. Copiii au lucrat pe grupe, într-o atmosferă de **entuziasm și colaborare**. Mai întâi, au frământat aluatul în covată, împreună, apoi fiecare copil a primit propria

bucată de aluat, pe care a frământat-o pe bancă.

Această activitate practică a fost extrem de valoroasă pentru cei mici, care au avut ocazia **să simtă textura aluatului**, **să experimenteze bucuria de a crea ceva concret**.



Fiecare copil a pus aluatul frământat într-o punguliță specială, care a fost luată acasă, împreună cu instrucțiuni clare pentru dospire și coacere, astfel încât procesul să continue în familie.

Pe lângă partea practică, activitatea a avut și o componentă artistică. Brutarul le-a adus copiilor o pâine deja coaptă, pe care aceștia au avut misiunea de a o **picta**, folosind culori și imaginație. Astfel, pâinea a devenit nu doar **hrană**, ci și **suport pentru creativitate**, fiecare copil contribuind la decorarea ei. În timp ce pictau, copiii au discutat despre ce au învățat, despre ingrediente, despre procesul de preparare și despre cât de multă muncă se ascunde în spatele unui lucru atât de simplu, pe care îl vedem zilnic pe masă.

La finalul activității, copiii au avut ocazia **să deguste pâinea**, servită simplu, **cu unt**. Momentul a fost unul deosebit, pentru că cei mici au înțeles că **gustul este cu atât mai bun atunci când știi câtă muncă și implicare se află în spatele lui**. Reacțiile lor au fost sincere și pline de bucurie, iar atmosfera a fost una de sărbătoare. Această activitate din „Școala Altfel” a fost **mai mult decât o lecție despre pâine**. A fost o **lecție de viață**, în care copiii au învățat **să lucreze împreună**, **să respecte pașii unui proces**, **să aibă răbdare**, **să aprecieze munca depusă de alții**. Lucrul pe grupe a încurajat cooperarea, comunicarea și sprijinul reciproc, iar implicarea activă a tuturor copiilor a contribuit la crearea unei experiențe memorabile.

Activitatea de realizare a pâinii cu maia a fost una extrem de reușită, lăsând o amprentă puternică asupra copiilor. Faptul că au pornit de la ingrediente simple și au ajuns să creeze ceva cu propriile mâini le-a oferit un **sentiment de mândrie și satisfacție**. „Școala Altfel” s-a transformat, astfel, într-un spațiu al **descoperirii**, **al bucuriei** și **al învățării autentice**, demonstrând încă o dată cât de importante sunt experiențele practice în formarea copiilor, încă de la cele mai fragede vârste.



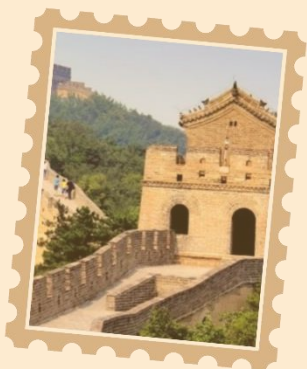
SECȚIUNEA A II-A. EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI INOVAȚIE

GEOGRAFIA

Geografia barierelor

BARIERELOR

prof. Feșnic Flaviu



Dragi copii, în vremurile noastre, marcate de conflicte, migrație, neîncredere între state și oameni, subiectul **zidurilor** devine din nou actual. Deși trăim într-o lume modernă, conectată prin tehnologie, încă există dorința de a ridica bariere fizice pentru a rezolva probleme complexe. Studiind **zidurile** celebre ale lumii, putem înțelege mai bine de ce oamenii aleg separarea în locul dialogului și ce lecții ne oferă istoria pentru a evita repetarea acelorași greșeli.

De-a lungul istoriei, **oamenii** au **construit ziduri** pentru a se proteja, pentru a-și apăra teritoriul sau pentru a se separa unii de alții. Aceste construcții spun multe despre temerile și dorințele societăților care le-au ridicat. Printre cele mai cunoscute sunt următoarele, despre care voi vorbi, în acest scurt articol.

Marele Zid Chinezesc este una dintre cele mai impresionante construcții din lume. El a fost construit pe parcursul mai multor secole, începând cu **secolul al III-lea î.Hr.**, pentru a apăra **China** de invaziile popoarelor **nomade**. Realizat din piatră, cărămidă și pământ bătătorit, se întinde pe mii de kilometri și simbolizează efortul, perseverența și dorința de siguranță a poporului chinez.

Zidul Berlinului a fost construit în **1961**, de către **R.D.G.** (Republica Democrată Germană și a despărțit Berlinul de Est de Berlinul de Vest). Scopul său a fost să împiedice oamenii să părăsească partea estică a orașului. Din acest motiv, zidul a devenit un simbol al lipsei de libertate și al separării forțate. Căderea lui, în 1989, a arătat că dorința de libertate poate fi mai puternică decât orice.

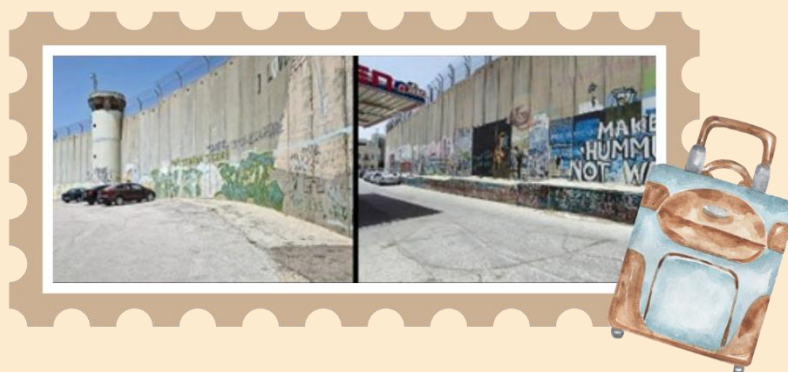


Zidul dintre Mexic și Statele Unite ale Americii

este o construcție modernă, realizată pentru controlul migrației și al securității graniței. Pentru unii, **el** reprezintă **protecție**, iar pentru alții, o barieră care desparte familii și limitează speranța unei vieți mai bune. construcția nu este doar o

barieră fizică, ci și un simbol al inegalităților din lumea contemporană.

Zidul de separare din Israel a fost construit începând cu anul **2002**, cu scopul declarat de a spori securitatea pentru israelieni. Totodată, el afectează viața palestinienilor, separând comunități și modificând relațiile dintre cele două populații.



În concluzie, **zidurile** pot oferi siguranță, dar pot crea și distanță între oameni. Ele ne arată că, de multe ori, frica duce la separare. Poate că adevărata provocare a omenirii **nu** este să construiești **ziduri** tot mai înalte, ci să găsească **modalități** de a construi încredere și legături între oameni. **Zidurile** nu sunt doar construcții din piatră sau beton, ci expresia fricii și a neîncrederii dintre oameni; separă oameni, idei și speranțe. De fiecare dată când se ridică un **zid**, se recunoaște, de fapt, o problemă care nu a putut fi rezolvată prin dialog sau înțelegere. Din punct de vedere **filozofic**, ele ne arată că adevăratele **bariere** nu sunt cele fizice, ci cele din mintea și din sufletul oamenilor, iar depășirea lor începe prin comunicare, respect și dorința de pace.



De la deșeu, la instrument științific

De la deșeu, la instrument științific

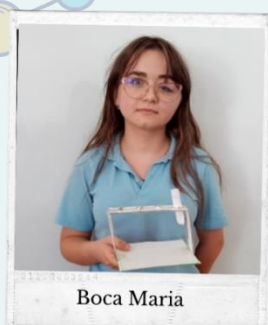
PROF. BALAJ-HAȘ DELIA ANCA

În data de 26.09.2025 elevii claselor a VII-a au participat la activitatea extracurriculară cu tema: „De la deșeu, la instrument practic”, organizată de d-na prof. Balaj-Haș Delia-Anca, activitate în urma căreia, aceștia au demonstrat că imaginația poate transforma cele mai simple materiale în obiecte extraordinare. Activitatea a adus în sala de clasă un strop de știință, multă creativitate și bucuria descoperirii.

Pornind de la dorința de a înțelege mai bine instrumentele folosite în laboratorul de chimie, copiii au fost invitați să le recreeze în miniatură, folosind exclusiv hârtie, carton, lipici și culori. Eprubete, pahare Berzelius, pahare Erlenmeyer, cilindri gradati, pipete, biurete, trepied, site sau pâlnii – toate au prins viață prin mâinile lor, într-o activitate care a combinat arta cu educația științifică.

În prima parte, elevii au explorat împreună rolul fiecărei ustensile, descoperind denumiri noi și învățând la ce sunt folosite acestea în experimentele reale. Apoi, fiecare a realizat propriile modele, pe care le-a decupat, rulat și lipit cu atenție. Fiecare instrument a fost personalizat cu detalii: gradații desenate cu rigla, etichete colorate, simboluri chimice sau chiar „soluții” imaginare realizate cu acuarele.

Elevi participanți din clasele a VII-a (A, B, C):



Boca Maria



Hebrîștean Raul



Vajna Konrad Laszlo



Hirte Maia,
Drăgan Daria



Balea Sara-Maria



Ghiță Patric



Rechișan-Goian Denis



Bente Melisa,
Letea Iulia



Popa David,
Ile Sasha

Alți elevi au lucrat la asamblarea propriului „laborator de chimie în miniatură”. Pe o bază de carton, transformată în masă de lucru, au așezat cu mândrie toate ustensilele create. Rezultatul? O colecție impresionantă de mini-laboratoare pline de personalitate, ce a demonstrat nu doar îndemânare, ci și înțelegerea importanței organizării și a instrumentelor specifice științei.

Elevi participanți din clasele a VII-a (A și C):



Judeu Jessica



Farcaș Giulia,
Derecichei Alesia



Bențe Melisa



Sav Anisia

Rezultatele au fost surprinzătoare: mini-laboratoare realizate din materiale simple și accesibile. Această activitate nu doar că i-a ajutat pe elevi să înțeleagă mai bine structura și utilizarea ustensilelor de laborator, dar le-a dezvoltat și abilități precum coordonarea motrică, creativitatea, răbdarea și atenția la detalii. În plus, s-au bucurat de sentimentul că pot „construi știința” cu propriile mâini.

La final, mini-ustensilele au fost expuse într-un mic colț de laborator improvizat în sala de clasă, spre încântarea tuturor.



Prin această activitate, copiii nu doar că au învățat noțiuni de bază din chimie, ci au înțeles că știința nu este doar ceva ce se studiază în manual, ci poate prinde viață prin joacă, imaginație și implicare

dir. prof. Teodora CODĂU

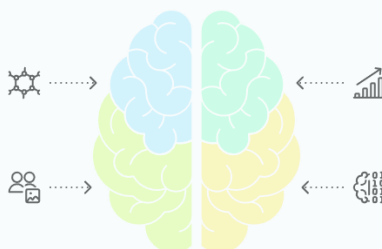
prof. inv. primar dr. Mirela COSMA

Este tot mai evident că felul în care se simt elevii influențează puternic modul în care învață, participă la diverse activități și evoluează. Școala nu este doar un spațiu al cunoștințelor, ci și unul al trăirilor, al relațiilor și al experiențelor care modelează evoluția fiecărui copil. De aceea, acest articol pornește de la câteva întrebări esențiale, menite să deschidă o discuție sinceră și necesară despre legătura dintre starea emoțională și performanța școlară.

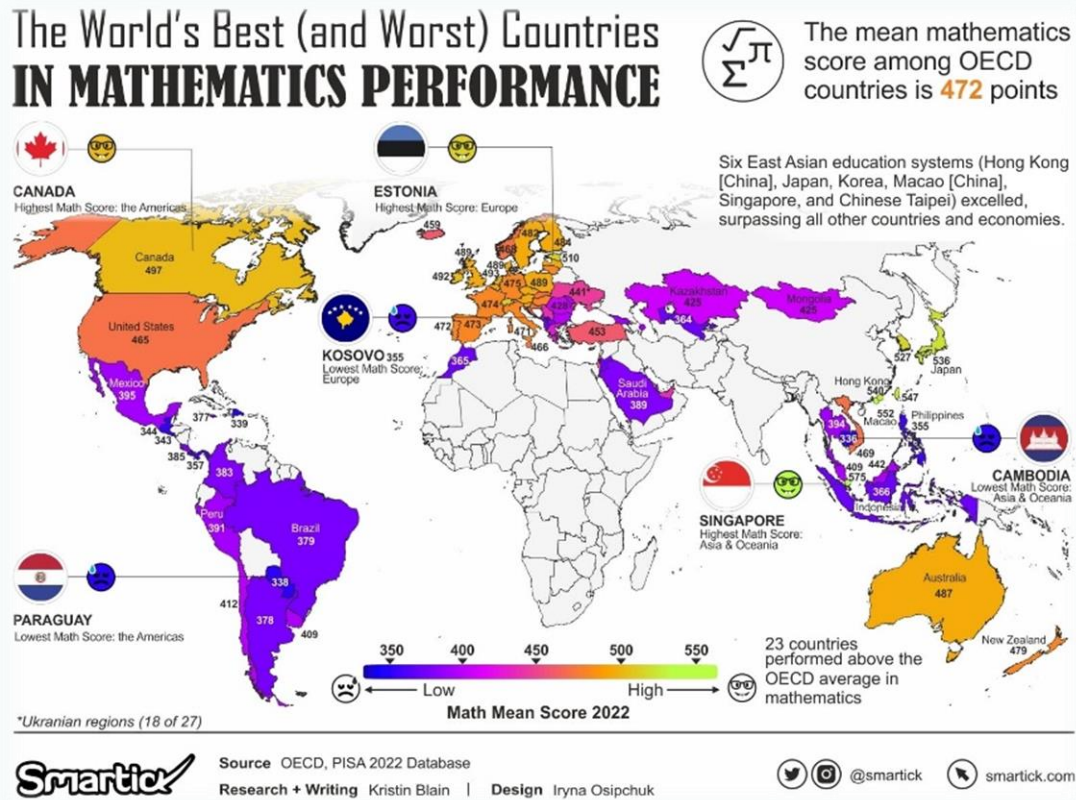
- a) *Cum influențează factorii emoționali parcursul elevilor în școala românească? Cum te afectează starea ta de zi cu zi atunci când înveți sau mergi la școală?*
- b) *În ce mod se intersectează factorii academici și cei emoționali în mediul educațional? Cum îți influențează emoțiile modul în care înțelegi lecțiile sau participi la ore?*
- c) *Ce evidențiază literatura de specialitate despre relația dintre emoții și performanța școlară în România? De ce este important să ne simțim bine ca să putem învăța mai ușor și să avem rezultate bune?*

Prin această analiză, ne propunem să oferim o imagine clară și accesibilă despre modul în care emoțiile și învățarea se sprijină reciproc, invitând elevi, părinți și profesori să reflecteze la propria lor experiență și să găsească împreună căi de susținere a unui climat școlar sănătos și echilibrat.

Conform teoriei procesului dual propuse de Kahneman (2011), deciziile umane sunt influențate de două sisteme cognitive distincte: Sistemul 1, rapid și intuitiv, bazat pe procese emoționale inconștiente, și Sistemul 2, lent și deliberat, orientat spre raționament logic și factori academici. Aceste două sisteme interacționează în contextul școlar, influențând procesul de învățare și performanța elevilor.



În acest context, am analizat literatura de specialitate privind influența mai multor factori academici și emoționali, cu scopul de a investiga relația dintre factorii socio-emoționali și academici în contextul școlar din România, pornind de la premisa că rezultatele elevilor la matematică diferă în funcție de preferința lor pentru matematică în locul altor



discipline.

Rezultatele PISA 2022 la matematică, conform figurii de mai sus¹, arată că scorul mediu în țările OECD este de 472 de puncte, deși s-a înregistrat o scădere de aproape 15 puncte față de 2018, un declin fără precedent care indică un șoc negativ semnificativ, chiar dacă nu este cauzat exclusiv de pandemie. La nivel global, Singapore a obținut cel mai mare scor, cu 575 de puncte, conducând o dominanță regională remarcabilă alături de alte sisteme educaționale est-asiatice. În acest context, România a înregistrat un scor de 428 de puncte la matematică, situându-se sub media OECD. Acest rezultat plasează România la nivelul competenței de bază (Nivelul 2), subliniind provocările de a asigura că majoritatea elevilor demonstrează capacitatea de a interpreta și recunoaște situațiile simple în contexte matematice.

Factorii care influențează rezultatele școlare sunt multipli, incluzând factori familiali, socio-emoționali și academici. Studiile recente evidențiază că statusul socio-economic,

¹ Sursa: <https://www.smartick.com/data/pisa-2022-visualizing-the-global-educational-panorama/>

capitalul cultural al familiei și așteptările ocupaționale se corelează pozitiv cu rezultatele școlare la discipline precum matematica (Idil et al., 2024; Wang et al., 2023). La nivel școlar, participarea activă a profesorului și utilizarea platformelor digitale educaționale sprijină procesul de învățare (Idil et al., 2024), în timp ce absenteismul și comportamentul negativ/nepotrivit afectează negativ performanța (Wang et al., 2023).

În ceea ce privește factorii emoționali, anxietatea față de matematică are un impact negativ puternic asupra performanței, uneori mai mare decât factorii cognitivi (Passolunghi et al., 2018). Emoțiile pozitive precum încrederea, plăcerea sau autoeficacitatea emoțională sunt corelate cu rezultate mai bune, cu variații și în funcție de gen (Passolunghi et al., 2018). Potrivit UNESCO (2024), datele PISA 2022 arată că anxietatea față de matematică în rândul elevilor români a scăzut semnificativ față de 2012, fiind una dintre cele mai mari scăderi la nivel OCDE (-0.22 puncte). Astfel, România are al treilea cel mai scăzut nivel de anxietate față de matematică după Coreea de Sud și Iordania. Totuși, performanța la matematică rămâne inferioară mediei OCDE, cu doar 51% dintre elevi atingând un nivel minim de competență (OECD, 2023). Mai mult, Idil et al. (2024) analizează rețelele socio-emoționale și observă roluri diferite ale unor variabile ca asertivitatea, mentalitatea de creștere sau empatia în funcție de preferința elevilor pentru matematică, mediul școlar sigur fiind cel mai puternic predictor al performanței la matematică, indiferent de preferințele pentru matematică sau alte discipline (Idil et al., 2024).

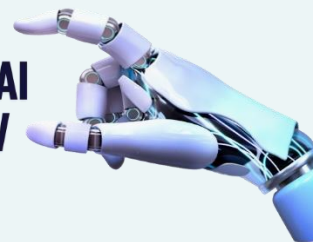
Prin urmare, performanța elevilor la matematică nu este determinată doar de competențele cognitive, ci și de un complex de factori emoționali și contextuali. Un mediu școlar sigur, sprijinul familial și profesorii bine pregătiți au un rol foarte important în reducerea anxietății elevilor și îmbunătățirea rezultatelor școlare ale elevilor. Abordarea holistică și integrarea factorilor socio-emoționali în politici educaționale sunt imperative pentru progresul sistemului educațional românesc.

Bibliografie

- Idil, S., Glen, S., & Dönmez, I. (2024). What should we understand from PISA 2022 results? *Journal of STEAM Education*.
- Kahneman, D. (2011). *Thinking, fast and slow*. Farrar, Straus and Giroux.
- Passolunghi, M. C., Mammarella, I. C., & Altoè, G. (2018). Effects of math anxiety on cognitive performance in children. *Learning and Individual Differences*, 63, 9-18.
- Wang, X., Perry, A., Malpique, T. I., & Idil, S. (2023). Factors predicting mathematics achievement in PISA: A systematic review. *Large-scale Assessments in Education*, 11(2), Article 7.
- Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). (2023). *PISA 2022 results (volume I): What students know and can do*. OECD Publishing. <https://www.oecd.org/pisa/2022-results/>
- United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO). (2024). *Anxiety levels of 15-year-olds in mathematics: International comparisons from PISA 2022*. UNESCO Publishing.



A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA HASZNÁLATÁNAK ELŐNYEI ÉS HÁTRÁNYAI AZ ÁLTALÁNOS ISKOLAI MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM OKTATÁSÁBAN



Director Adjunct: Bálint Beáta Livia

Rezumat (în limba română)

Articolul analizează utilizarea inteligenței artificiale în predarea limbii și literaturii maghiare la nivelul învățământului gimnazial, din perspectivă filologică și pedagogică. Sunt evidențiate atât avantajele IA – precum sprijinul diferențiat al învățării și feedback-ul rapid –, cât și riscurile, în special diminuarea gândirii independente, a competențelor de redactare și a receptării profunde a textelor literare. Studiul subliniază rolul esențial al profesorului în utilizarea conștientă și critică a inteligenței artificiale ca instrument didactic.

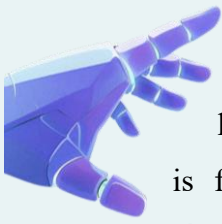


Bevezetés

A 21. század oktatási környezetét alapvetően határozza meg a **digitális technológiák** rohamos fejlődése, melynek egyik legmeghatározóbb és egyben legvitatottabb eleme a **mesterséges intelligencia (MI)**. Az MI megjelenése nem pusztán technológiai újítás, hanem **szemléletváltást** is kikényszerít az oktatás egészében, így a **magyar nyelv és irodalom** tanításában is. Filológusként és **magyar nyelv és irodalom** tanárként különösen indokolt annak vizsgálata, hogy e technológia miként befolyásolja az **anyanyelvi kompetenciák** fejlődését, az **olvasás–szövegértés** folyamatát, az **íráskészséget**, valamint az irodalmi művekhez fűződő személyes és értelmező viszony kialakulását az általános iskolás korosztály esetében.

A mesterséges intelligencia pedagógiai potenciálja a magyarórán

A mesterséges intelligencia egyik legnagyobb előnye az oktatásban a **differenciálás** és az **individualizálás** lehetősége. Az MI-alapú **alkalmazások** képesek alkalmazkodni a tanulók egyéni tempójához, előzetes tudásához és **tanulási stílusához**. A magyarórán ez különösen jelentős lehet az olvasásértés fejlesztésében, a nyelvtani gyakorlásban vagy a helyesírás elsajátításában. Az MI által generált feladatok változatossága segíthet abban, hogy a tanuló motiváltabbá váljon, és sikerélményhez jusson.



További előnyt jelenthet **az azonnali visszacsatolás**. Az általános iskolás gyermek számára a gyors megerősítés vagy korrekció kulcsfontosságú. Az MI képes azonnal jelezni a hibákat, alternatív megoldásokat kínálni, sőt magyarázatot is fűzni a javításhoz. Ez a folyamat – megfelelő pedagógiai keretek között – támogathatja az önellenőrzés és az önszabályozó tanulás kialakulását.

Az irodalomtanításban az MI segédeszközként funkcionálhat: háttérinformációkat nyújthat egy mű keletkezéstörténetéről, segíthet a cselekmény áttekintésében vagy az ismeretlen szavak értelmezésében. Ily módon csökkentheti a megértési akadályokat, különösen az alsóbb évfolyamokon.

A veszélyek és veszteségek filológiai szempontból

Mindezen előnyök mellett azonban komoly szakmai és pedagógiai kockázatokkal is számolnunk kell. A legjelentősebb veszély a **nyelvi gondolkodás elsorvadása**. A magyar nyelv és irodalom tanulása nem pusztán ismeretszerzés, hanem komplex kognitív és kreatív tevékenység, amelynek alapja a belső nyelvi műveletek – a fogalmazás, az értelmezés, az asszociáció és az absztrakció. Amennyiben a tanuló rendszeresen kész, generált szövegekre támaszkodik, fennáll annak veszélye, hogy nem sajátítja el az önálló szövegalkotás folyamatát.

Filológiai szempontból különösen problematikus az irodalmi művek **felszínes befogadása**. Az MI által kínált összefoglalók, értelmezések megkönnyíthetik ugyan a megértést, de egyben el is vehetik az olvasás **hermeneutikai élményét**: az elidőzést a szöveg felett, a kérdezést, a bizonytalanságot, amely az értelmezés természetes része. Az irodalomtanítás célja nem a „helyes értelmezés” gyors elsajátítása, hanem az értelmező gondolkodás kialakítása.

További veszteség lehet a **nyelvi normaérzék és stílusérzékenység gyengülése**. Az MI által generált szövegek nyelvileg többnyire korrektnek tűnnek, ám gyakran sematikusak, stílusuk kiegyenlített, személytelen. Az általános iskolás gyermek számára azonban éppen a nyelvi egyediség, a saját hang megtalálása volna a fejlődés egyik legfontosabb állomása.

Mit nyerhet és mit veszíthet az általános iskolás tanuló?

A mesterséges intelligencia használatával az általános iskolás tanuló **nyerhet**:

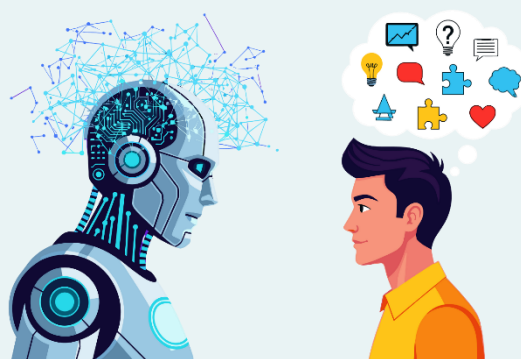
- támogatást a tanulásban,
- gyors visszajelzést,
- motiváló, játékos tanulási környezetet,
- segítséget a megértés kezdeti szakaszában

Ugyanakkor **veszíthet**:

- az önálló gondolkodás és szövegalkotás képességéből,
- az irodalmi élmény mélységéből,
- a nyelvvel való kísérletezés örömeiből,
- a hibázásból fakadó tanulás lehetőségéből.

A tanár szerepe az MI korában

Mindezek fényében hangsúlyozandó, hogy a mesterséges intelligencia nem válthatja ki a pedagógust, különösen nem a magyar nyelv és irodalom tanárt. A tanár feladata az **értelmezés irányítása**, az **értékek közvetítése**, a nyelvi és irodalmi hagyományhoz való kapcsolódás biztosítása. Az MI csupán eszköz lehet – akkor hasznos, ha tudatosan, **kritikai szemlélettel**, életkori sajátosságokat figyelembe véve alkalmazzuk.



Záró gondolatok

Összegzésként megállapítható, hogy a mesterséges intelligencia alkalmazása az általános iskolai magyarórán egyszerre hordoz magában lehetőségeket és veszélyeket. Filológiai és **pedagógiai felelősségünk** abban áll, hogy a technológiát ne a gondolkodás helyettesítőjeként, hanem annak **támogatójaként** használjuk. A magyar nyelv és irodalom tanításának végső célja továbbra is az anyanyelvben **gondolkodó, értelmezni és alkotni képes** ember nevelése – **ezt a célt semmilyen mesterséges intelligencia nem írhatja felül.**

Felhasznált szakirodalom

- Csapó Benő (2020): *A gondolkodás fejlesztése az iskolában*. Budapest: Akadémiai Kiadó.
- Hattie, J. (2009): *Visible Learning*. London–New York: Routledge.
- Koltói Lilla (2022): Digitális eszközök szerepe az irodalomtanításban. *Iskolakultúra*, 32(5), 45–58.
- Molnár Gyöngyvér (2019): Digitális transzformáció és oktatás. *Magyar Pedagógia*, 119(1), 7–30.
- Nádasi Mária (2018): *Differenciálás a pedagógiai gyakorlatban*. Budapest: ELTE Eötvös Kiadó.
- OECD (2021): *AI in Education: Challenges and Opportunities*. Paris: OECD Publishing.
- Réthy Endréné (2015): *Motiváció, tanulás, tanítás*. Budapest: Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó.
- Sipos Lajos (2016): *Irodalomtanítás és értelmezés*. Budapest: Kronosz Kiadó.



SECȚIUNEA A III-A. ISTORIE, CREDINȚĂ ȘI IDENTITATE

ÎN LUMEA POVEȘTIILOR CARE NE FAC MAI BUNI

prof. religie Nichita Diana Simona

În cadrul **orei de religie**, din săptămâna **17-21 noiembrie 2025**, am desfășurat o oră de **Lectură și Dezvoltare personală**, cu elevii **clasei a III-a B**. Activitatea interactivă a fost construită în jurul fragmentului **„Când bucuria se citește pe chip”**, din volumul **Colecției „Au fost cândva copii”**, disponibil în biblioteca școlii și recomandat tuturor elevilor școlii noastre. Fragmentul prezintă un episod marcant din copilăria lui **Anastasiu**, cel care avea să devină mai târziu **Sfântul Nectarie (1846-1920)**, sfânt cunoscut astăzi ca **ocrotitorul bolnavilor** și prăznuit (sărbătorit) anual la data de **9 noiembrie**.



Aplicarea tehnicilor de **storytelling** la ciclul primar a avut un impact semnificativ asupra elevilor. Povestea, construită pe un fir emoționant, accesibil și profund, i-a atras pe copii în lumea personajelor, ajutându-i să înțeleagă mai bine emoțiile și trăirile celor din poveste. Ei au descoperit că

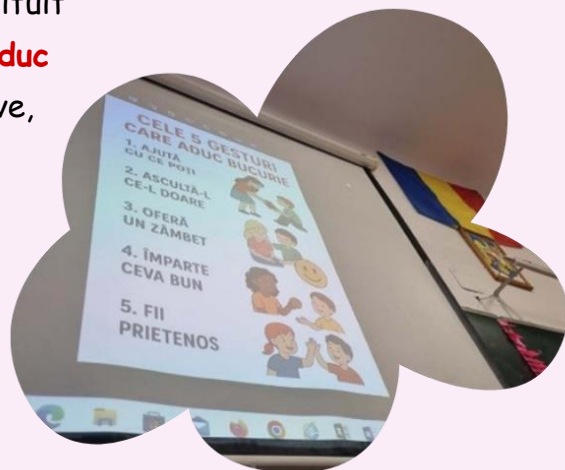
bunătatea, generozitatea și empatia se pot manifesta prin gesturi mici, dar cu efecte mari. Anastasiu, copilul modest și muncitor, le-a oferit un exemplu real de **perseverență și credință**.



Activitatea propriu-zisă a inclus **lectura expresivă pe roluri**, observarea și interpretarea emoțiilor, **discuții ghidate** și **reflecții personale**. Un moment extrem de apreciat de elevi a fost etapa **„Cutia bucuriei”**. Fiecare elev a extras un bilețel pe care era prezentată o situație reală de viață, în care un copil avea nevoie de sprijin. Elevii au discutat și au propus soluții concrete, punând în practică valorile desprinse din text. Acest exercițiu a dezvoltat **cooperarea, comunicarea și capacitatea de a identifica nevoile celuilalt**.

Un alt reper al activității l-a constituit prezentarea posterului „**Cele 5 gesturi care aduc bucurie**”, care sintetizează comportamente pozitive, ușor de aplicat:

1. Ajută cu ce poți
2. Ascultă-l ce-l doare
3. Oferă un zâmbet
4. Împarte ceva bun
5. Fii prietenos



Aceste gesturi au fost discutate, exemplificate și aplicate chiar în cadrul orei. Elevii au identificat momente în care au oferit sau au primit astfel de gesturi și au vorbit despre efectele lor în relațiile cu colegii, membrii familiei sau prietenii. Pentru mulți dintre ei, activitatea a fost o descoperire: „**un zâmbet poate schimba ziua cuiva**”, „**o vorbă bună poate alina**”.

Storytelling-ul, atunci când este valorificat în mod conștient și creativ, devine un instrument educațional puternic. Copiii nu doar învață, ci trăiesc povestea, o interiorizează și o transformă într-o experiență personală. Activitatea inspirată din viața Sfântului Nectarie a arătat încă o dată că **poveștile adevărate pot modela caractere**, pot cultiva empatia și pot încuraja comportamente pozitive în comunitatea școlară.

Pe măsură ce se apropie sărbătorile, lecția desprinsă din viața tânărului Anastasie ne invită să redescoperim simplitatea faptelor bune. Iarna aceasta, dar nu numai în perioada sărbătorilor de iarnă, **să dăruim timp, atenție și bunătate** - daruri care nu costă, dar care **schimbă vieți**.

Bibliografie

- Iacov, A. (2012). Au fost cândva copii - Sfântul Nectarie, Editura Egumenița, Galați.

BUNĂTATEA ÎNCEPE
cu tine.



MUZEUL ISTORIEI EVREILOR

Elevii: Micula David; Moț Cezar (clasa a VII-a)

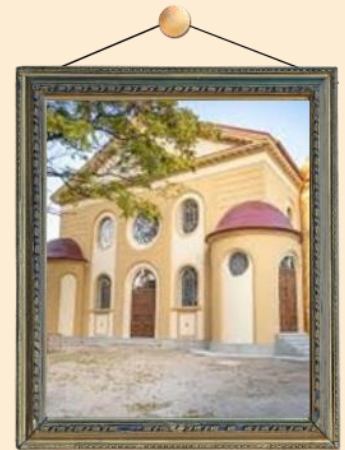
1. Introducere

Data de **9 Octombrie** a fost aleasă drept **Ziua Națională de Comemorare a Victimelor Holocaustului**, ocazie cu care am vizitat **Muzeul Istoriei Evreilor din Oradea**, un loc important, care păstrează memoria comunității evreiești din orașul Oradea și din județul Bihor. Prin exponatele sale, muzeul ne ajută să înțelegem istoria, cultura, dar și suferințele evreilor orădeni, mai ales în perioada **Holocaustului**.

2. Istoricul muzeului și al edificiului

Muzeul a fost deschis oficial în **decembrie 2018**, după ce clădirea **sinagogii ortodoxe Aachvas Rein**, de pe **Strada Primăriei, nr. 25, Oradea** a fost restaurată.

Deschiderea muzeului este un act de aducere aminte: este important să se recunoască contribuția **comunității evreiești** la istoria orașului și, totodată, tragediile prin care aceasta a trecut, cum ar fi **deportările** din timpul celui de-al Doilea Război Mondial.



3. Ce prezintă expoziția muzeului?

Muzeul este organizat pe două niveluri (parter + etaj), fiecare cu o tematică importantă:

Parterul: Aici vizitatorii pot afla informații despre **viața comunității evreiești din Oradea** și din regiunea Bihor de-a lungul timpului. Sunt expuse panouri informative, documente vechi, fotografii și obiecte, care prezintă modul de viață a evreilor, **tradițiile** și implicarea lor în viața orașului.

Etajul este dedicat perioadei dramatice a Holocaustului. Am vizitat cu mare interes exponate, care ilustrează **deportarea** evreilor, **viața în ghetou**, **reglementările antisemitice** și consecințele acestora.

Conceptul muzeal este gândit astfel încât să creeze un **impact emoțional**: scările muzeului sugerează simbolic aceeași dispariție a comunității și **memoria celor dispăruți**.

De asemenea, sunt prezentate personalități evreiești importante și **povești individuale**, inclusiv **victime ale Holocaustului**, pentru a ilustra **experiențele umane**, nu doar date istorice.



4. Semnificație și scop

Comemorativ: Muzeul este un spațiu de memorie pentru comunitatea evreiască din Oradea, dar și un loc de educație pentru vizitatori, ca să nu uităm tragediile trecutului.

Cultural și educativ: Expozițiile evidențiază contribuția evreilor la istoria, cultura și dezvoltarea Oradei.

Moral: Restaurarea sinagogii și transformarea acesteia în muzeu este și un gest de reparație morală, recunoscând suferințele suferite de comunitate, în special în timpul celui de-al Doilea Război Mondial.

Memorial: Prin pietrele pe care vizitatorii le pot lăsa, se creează o legătură activă între cei care vin să viziteze muzeul și memoria celor dispăruți.

5. Evenimente și activități legate de muzeu

Asociația Tikvah, implicată în reabilitarea sinagogii organizează activități educaționale și evenimente de comemorare, de exemplu de **Ziua Internațională a Holocaustului**.

Muzeul Istoriei Evreilor din Oradea este un spațiu de amintire, educație și reconciliere. Prin exponențele sale învățăm despre trecutul comunității evreiești, contribuția acestora la viața orașului Oradea și suferințele prin care au trecut în timpul Holocaustului. Pentru noi, elevii, muzeul oferă o lecție foarte importantă despre **toleranță, respect** și importanța **memoriei istorice**.



A csillag előttünk haladt...

ÍRTA: KOVÁCS SZILVIA -
RÓMAI KATOLIKUS HITTAN TANÁR



„Mikor a csillagot meglátták, örvendeni kezdtek igen nagy örömmel”

– olvassuk Máté evangéliumában a bölcsekről, akik nagyon távolról indultak el, hogy megláthassák az újszülött messiást, Jézust.

Hogy várhatták már a megérkezést a hosszú, fárasztó és veszélyes út után! Mi is elindultunk advent első vasárnapján, hogy szívünkben bejárjunk egy hosszú utat, amely elvezet minket Betlehembe, a Kenyér Házába. Először megláttuk a fényeket, a díszeket, a karácsonyfákat, érzékeltek, hogy a napok lerövidülnek, a világ egyre csöndesebb lesz. Mindez segíthet minket, hogy meglássuk a „csillagot”, amely mutatja hol van a messiás. Észrevetted, hogy a református templomok tetején egy csillag van? Katolikus templomok egy részének a mennyezetére pedig az éjszakai csillagos eget festik meg. A bölcsek minket jelképeznek: a világ különböző népeinek tagjait, akik Jézust köszöntik a születésnapján.

Milyen ajándékokat vittek a bölcsek és azok mit jelképeztek? Kösd össze az ajándék nevét a meghatározásával, ha szükséges, kérj segítséget!

- | | |
|--------|--|
| Arany | a balsamcserje illatos gyantájából készített kenőcs vagy olaj. Illata miatt testápolásra és a halottak megkenésére használták. |
| Tömjén | használták az ékszerkészítéshez és fizetőeszköznek. |
| Mirha | bizonyos fák gyantájából készült. Meggyújtva a parázsra szórták, ahol nagy füst kíséretében kellemes illatot árasztva elégett. |

A bölcsek messziről elmentek, hogy személyesen köszönthessék az újszülött királyt! Nekünk is megvan a lehetőségünk erre a személyes találkozásra: a szent liturgián, a szentmisén jelen van Jézus: szól hozzánk, megvendégel saját testével és vérével, jelen van a nevében összegyűlt közösségben. Minden szentmise különleges lehetőség a Vele való találkozásra. Jézusnak az a legnagyobb ajándék, ha válaszolunk a meghívására!

Az alábbi kép egy ikonból készült, amelyen a három bölcset hódolatát láthatjuk. Színezd ki kedved szerint!

Gyertek, menjünk Betlehembe!

Fiecare dintre noi are **rădăcini** care ne definesc și ne conectează la trecut. Rădăcinile noastre nu sunt doar *locurile de unde venim*, ci și *valorile, tradițiile și oamenii care ne-au format*. Ele ne dau stabilitate, ne arată cine suntem și ne oferă un punct de reper atunci când lumea pare agitată sau confuză.

Credința, în sens larg, nu se referă doar la *credința religioasă*, ci la **convingerile și principiile după care ne ghidăm viața**. Ea ne oferă **curajul de a înfrunta dificultățile**, **răbdarea de a învăța din greșeli** și **forța de a merge mai departe** chiar atunci când lucrurile nu merg așa cum ne-am fi dorit. Credința în noi înșine, în valorile noastre și în comunitatea din care facem parte ne ajută să construim o identitate puternică și autentică.

Identitatea este ceea ce ne face **unici**. Este combinația dintre **cine suntem**, **ce credem** și **ce am învățat din experiențele noastre**. Ea se formează treptat, prin fiecare alegere pe care o facem, prin fiecare prietenie, fiecare gest de bunătate și prin modul în care respectăm tradițiile și rădăcinile noastre. Când ne cunoaștem rădăcinile și credem în valorile noastre, identitatea noastră devine un far care luminează drumul în viață.

Școala joacă un rol esențial în **descoperirea identității**. Aici învățăm nu doar matematică, științe sau literatură, ci și să ne înțelegem pe noi înșine și pe ceilalți. Prin **proiecte**, **activități** și **dialog**, elevii descoperă cât de important este să-și păstreze rădăcinile, să aibă încredere în valorile lor și să-și construiască o identitate proprie, bazată pe respect, empatie și responsabilitate.

Într-o lume care se schimbă rapid, este ușor să ne pierdem în graba cotidiană și să uităm cine suntem. Dar rădăcinile, credința și identitatea rămân **busola noastră**. Ele ne învață să ne respectăm trecutul, să avem încredere în prezent și să privim spre viitor cu speranță și curaj. Fiecare dintre noi, păstrându-și rădăcinile și valorile, contribuie la construirea unei comunități puternice, în care fiecare voce contează și fiecare vis poate prinde contur.

Să ne amintim mereu că identitatea noastră este **prețioasă**, rădăcinile noastre ne definesc, iar credința în ceea ce suntem ne dă putere să mergem mai departe. Prin **cunoașterea de sine**, prin **respect pentru tradiții** și prin **curajul de a ne urma visurile**, putem clădi un viitor în care ne simțim împreună, puternici și împliniți.



SECȚIUNEA A IV-A. CREAȚIE LITERARĂ. VOCEA ELEVILOR

„Omul sfințește locul” – scrisori ale elevilor către Părintele Trandafir

Coord.: prof. Hera Diana

Elevii clasei a VII-a A au realizat un dialog imaginar cu unul dintre cele mai îndrăgite personaje ale literaturii române: părintele Trandafir din nuvela „*Popa Tanda*” de Ioan Slavici. Prin scrisorile adunate aici, autorii lor își exprimă aprecierea, gândurile, dar și întrebările inspirate de viața și faptele acestui preot harnic și perseverent, care, prin exemplul personal, a schimbat destinul satului Sărăceni. Articolul de față deschide o punte între lumea ficțiunii și realitatea noastră, între trecut și prezent, demonstrând că valorile morale rămân actuale și rezistă trecerii timpului.

Dragă Părinte Trandafir,

Am descoperit recent o scrisoare neterminată a dumneavoastră, ascunsă într-un pod vechi al școlii din Sărăceni. M-am simțit copleșită de emoție și admirație pentru munca și viziunea dumneavoastră. Astăzi, satul Sărăceni este un loc înfloritor, plin de viață și speranță. Școala pe care ați înființat-o este acum un centru de învățământ modern, iar biserica pe care ați construit-o este un simbol al credinței și al comunității.

Munca și filozofia dumneavoastră au rezistat în timp, demonstrând că un singur om poate face o diferență reală. Am învățat din exemplul dumneavoastră că perseverența, compasiunea și credința pot transforma lumea în jurul nostru. Mi-aș dori să știu cum vă simțiți acum, știind că munca dumneavoastră a avut un impact atât de mare asupra comunității.

Dacă aș putea sta de vorbă cu dumneavoastră, v-aș întreba cum ați fi privit lumea modernă, cu toate schimbările și provocările ei. Ați fi mândru de progresul făcut, sau ați fi îngrijorat de direcția în care mergem? Cum ați fi reacționat la tehnologia care ne înconjoară astăzi? Ați fi impresionat de modul în care oamenii se conectează și comunică acum sau ați fi îngrijorat de modul în care tehnologia ne-a schimbat viețile?

Cu drag,
Giulia Farkas



Dragă Părinte Trandafir,

Am găsit întâmplător, în podul vechi al școlii noastre, scrisoarea dumneavoastră neterminată și m-am simțit de parcă ați vorbi chiar acum cu mine. De aceea m-am hotărât să vă răspund peste timp. Satul Sărăceni arată astăzi cu totul altfel decât l-ați cunoscut: ulițele sunt asfaltate, casele sunt îngrijite, iar oamenii se mândresc cu locul lor. Munca și credința pe care le-ați semănat nu s-au pierdut, ci au prins rădăcini adânci. Oamenii încă își aduc aminte de învățătura dumneavoastră – „omul sfințește locul” – și o folosesc drept îndemn ori de câte ori simt că lucrurile trebuie îmbunătățite.

Eu însămi am învățat de la dumneavoastră că schimbarea începe cu pași mici și multă răbdare, iar un om hotărât poate însufleși o întreagă comunitate. Dacă aș putea sta de vorbă cu dumneavoastră, v-aș întreba de unde ați avut atâta putere să continuați, chiar și atunci când nimeni nu părea să vă asculte. Sunt sigur că lumea modernă, cu toate minunile ei, v-ar uimi, dar ați căuta, ca întotdeauna, sufletul ei și ați încerca să o faceți mai bună.

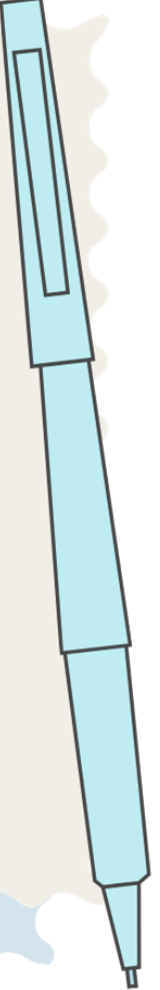
Cu drag,
Paula Horge

Iubite Părinte Trandafir,

Sunt emoționat și fericit că am găsit această scrisoare neterminată a duminică adresată generației viitoare. Am hotărât să vă răspund la întrebări. Satul Sărăceni, drag dumneavoastră, a devenit un oraș, unul foarte frumos, modern și plin de resurse datorită calităților arătate de dumneavoastră: hărnicia și perseverența, care au ajutat sătenii să evolueze și să-și dezvolte comunitatea. Pe de altă parte, lumea modernă nu este doar roz. Constat că multe dintre valorile pe care le-ați insuflat sătenilor își pierd ușor importanța în fața strălucirii moderne. În zilele noastre ar trebui să existe mai multe exemple ca dumneavoastră care să le arate copiilor importanța muncii și a disciplinei.

Din exemplul tău am învățat că prin muncă și perseverență se poate schimba destinul unei comunități. Asta m-a făcut mai puternic și mai încrezător în reușita strădaniei mele. Aș avea o întrebare pentru dumneavoastră, domnule Trandafir, cum „te-ai adresa” generației mele pentru a-i inspira în abordarea corectă a vieții?

Cu drag,
Alexandru Bratu



Dragă părinte Trandafir,

Am descoperit o scrisoare din care reieșea cât de dedicat erai schimbării satului Sărăceni, dar mai ales oamenilor de acolo. Bunica mea locuiește încă în acest sat, așa că am stabilit o vizită pentru a-ți putea povesti câteva lucruri despre evoluția lui.

La prima vizită, realitatea mi-a depășit cu totul așteptările. În locul caselor dărăpănate am găsit clădiri noi și renovate. Buruienile de altădată erau acum pomi fructiferi sau grădini cu flori și legume. Noroiul, praful și murdăria au devenit poteci asfaltate, desenate cu cretă sau pictate de copii talentați.

Vorbind cu bunica mea, aceasta mi-a povestit filozofia ta: „Omul sfințește locul“. Această idee este foarte importantă pentru mine, deoarece consider că grija pentru locul în care trăim reflectă respectul față de noi înșine. Aș prefera oricând să intru în casa unui om care își îngrijește locuința, decât în cea a cuiva care face mai multă mizerie decât curățenie.

Sincer, m-a inspirat faptul că nu te-ai dat bătut și că le-ai dat sătenilor un exemplu de urmat, iar de acum încolo voi încerca și eu să fiu la fel de răbdătoare și să dau exemple pozitive, deoarece oamenii reacționează mai bine la ceea ce văd, decât la ceea ce aud. Vremurile de acum sunt complet diferite: avem telefoane, mașini, computer, inteligență artificială, practic tot ce ne dorim. Nu știu ce ai crede tu despre era în care ne aflăm, însă cred că ți-ar fi plăcut. Probabil, prima dată ai fi fost sceptic, dar apoi ai fi acceptat schimbarea.

P.S Am sugerat redenumirea satului, numele vechi nu i se mai potrivește deloc.

Cu drag,
Maia Leucea

Stimate Părinte Trandafir,

Am găsit din întâmplare scrisoarea dumneavoastră și m-am oprit să o citesc. M-a impresionat profund, prin urmare, am hotărât să vă răspund.

Astăzi, satul arată mult mai bine. Casele sunt mai îngrijite, iar curțile sunt pline de viață. Lumea încă își aduce aminte de munca dumneavoastră și mulți repetă vorba “omul sfințește locul”. Am învățat de la dumneavoastră că schimbarea începe cu cel care are curajul să facă primul pas și că ea se realizează prin fapte, nu doar prin vorbe. Dacă aș putea sta de vorbă cu dumneavoastră, v-aș întreba cum ați avut răbdare și speranță atunci când sătenii nu vă ascultau.

Consider că lumea modernă v-ar surprinde, deoarece astăzi trăim într-o lume rapidă, tehnologia ne ajută mult, dar parcă oamenii se grăbesc mai mereu, chiar și atunci când nu e nevoie, și s-au îndepărtat unii de alții. Stăm mai mult în fața ecranelor.

Vă mulțumesc pentru tot ceea ce ați lăsat în urmă. Cred că, dacă ați vedea lumea de azi, ați încerca să faceți același lucru, să o îmbunătățiți.

Cu drag,
Alesia Derecichei

Curcubeul Speranței: creații despre frumusețe și speranță

Coord. prof. Turcu Amalia

Lumina, culorile, cerul și lumea nevăzută au fascinat dintotdeauna omul. După ploaie uneori apare un curcubeu. Noi, elevii clasei a VI-a A, am încercat să surprindem în mod creativ frumusețea, bunătatea, armonia, speranța.

Viața e un curcubeu! Horge Anastasia-Maria, clasa a VI-a A

*Lumea noastră-i curcubeu,
Alergăm prin viață mereu.
După furtuni și zile grele
Se aprind speranțe-n stele.*

*Când totul pare-n alb desen,
Apare-un semn din cer divin:
O rază de lumină, o poveste vie,
Ce-n inimi crește bucurie.*

*Iar când seninul ne-nconjoară,
Și durerea adunată din suflet ușor coboară,
Mulțumim lui Dumnezeu mereu
Pentru darul minunat al vieții-curcubeu.*



Podul luminii **Hambaraș David, clasa a VI-a A**

Dincolo de norii pufoși se întindea un tărâm fermecat, unde domnea Împăratul Culoșilor, stăpânul lumii și al frumuseții. Într-o zi, el le-a chemat pe toate culorile la o masă festivă în regatul său din cer.

Prima sosită a fost Roșu, plină de pasiune și curaj, venită tocmai din îndepărtata Chină. Pășea hotărâtă, iar prezența ei aducea tuturor o căldură neașteptată. Apoi își făcu apariția cu pași vioi Oranj, fata veselă și plină de viață, venită tocmai din pădurile întinse ale Africii. Galben, jucăușă și optimistă, străbătuse mările înghețate ale Antarcticii și ajunse la masă plină de optimism. Oricât de frig ar fi fost acolo, ea purta mereu în suflet un soare care nu se stingea niciodată. Verde, zâna plină de energie și prospețime, își făcu apariția din pădurile răcoroase ale Europei. Albastru, calmă și visătoare, plutea lin până la palat, venind din întinsul Oceanului Pacific și adusesse cu ea liniștea apelor. Indigo, singuratică și înțeleaptă, coborâse din adâncurile Pădurii Amazoniene. Ultima a sosit Violet, obosită, misterioasă și rafinată, străbătuse cale lungă de la Polul Sud și era foarte obosită

Când cele șapte nimfe s-au așezat împreună la masa împăratului, cerul s-a umplut de strălucire. Împăratul Culoșilor le-a pus cu blândețe:

- De azi înainte, ori de câte ori ploaia se va întâlni cu soarele, să vă uniți puterile și să formați Podul Luminii. Oamenii au nevoie de speranță, iar voi sunteți cele care le pot aduce bucurie.

Cuprinse de emoție, culorile au făcut o promisiune. De atunci, după fiecare ploaie revigorantă, fetele se prind de mâini și întind pe cer o minunată panglică, numită curcubeu sau ROGVAIV, aducând zâmbete și clipe de fericire tuturor.



Povestea Curcubeului **Popa Maya Ștefania, clasa a VI-a A**

Era odată un fluture alb, cu aripi delicate, care trăia într-un oraș minunat numit Rogvaiv. Era atât de ușor, încât uneori vântul îl confunda cu un fulg și îl purta puțin mai departe decât își dorea. Ținutul era liniștit și aștepta să fie îmbrăcat în culoare și magie.

Într-o zi, după o ploaie strălucitoare, o picătură de lumină a căzut pe aripile micului zburător. Fluturele a strănutat ușor: Hapciu! și, din acel moment a devenit multicolor și magic. Nuanțele sale puteau aduce bucurie și speranță tuturor locuitorilor, iar fiecare bătaie de aripi răspândea un strop de magie peste case și străduțe. Când trecea prin parcurile pline de flori, acestea se trezeau la viață, iar aerul se umplea de mici pete de colorate. Oamenii erau încântați de priveliștea florilor multicolore și de parfumul lor irezistibil.

Dar într-o zi mohorâtă, culorile orașului au început să se stingă, iar un nor negru s-a lăsat peste clădiri ca o umbră uriașă. Locuitorii se simțeau neputincioși și triști, așteptând cu sufletul la gură întoarcerea micului zburător pentru a readuce magia culorilor. Însă acesta nu mai apărea, așa că întreaga suflare a pornit în căutarea lui.

În drumul lor, oamenii au descoperit o sămânță neobișnuită, strălucind în toate culorile, iar lângă ea zăcea și fluturele, obosit și fără putere, ca după o zi prea lungă de zbor. Ei au atins sămânța fermecată de aripile fluturelui, iar aceasta a eliberat o lumină caldă. Ca prin minune, zburătorul și-a recăpătat puterile și s-a ridicat din nou în aer.

Le-a arătat oamenilor unde să planteze sămânța și a presărat peste ea praf magic. Nu după mult timp, din pământ a răsărit o panglică multicoloră care se înălța până la cer, asemenea unui arc de lumină: superbul curcubeu.

Tot orașul a început să se transforme. Aerul mirosea a flori proaspete, norii se risipeau, ploaia încetase, iar Rogvaiv redevenea un loc plin de culoare și de farmec. Oamenii erau din nou fericiți și cu zâmbetul pe buze.

Micul zburător a rămas ocrotitorul orașului, iar locuitorii i-au pus același nume cu al orașului: Rogvaiv, fluturele care aduce bucurie.



Fiicele Împăratului Alb Volcinski Casian, clasa a VI-a A

Demult, într-un ținut îndepărtat, unde lumina și magia se împleteau, trăiau șapte fiice ale Împăratului Alb, stăpânul luminii și al echilibrului. Fiecare purta în suflet o culoare puternică. Deși erau surori, inimile lor nu băteau la unison: nu își vorbeau și nu se înțelegeau, pentru că fiecare se credea mai grozavă decât cealaltă, că propria culoare este mai importantă.

Roșu era mereu supărăcioasă, cu un temperament aprins, dominată de focul care îi curgea prin vene. Oranj se hrănea doar cu portocale și nimic altceva nu-i făcea plăcere. Verde era mereu zâmbitoare și iubea natura cu toată ființa ei: florile, frunzele și tot ce înverzea pe pământ. Albastrul era fascinată de cerul senin, dar plângea amar când norii îl acopereau. Indigo era tăcută și retrasă, însă prefera florile la fel ca și Violet, care putea să tacă cu zilele, bucurându-se în liniște de plantele în nuanța ei.

Împreună, cele șapte fiice aveau o misiune importantă: să păstreze planeta vie, echilibrată și plină de culoare. Atâta timp cât fiecare își îndeplinea rolul, lumea continua să strălucească.

Însă într-o zi, Împăratul Alb a apărut în fața lor, slăbit, cu vocea stinsă:

- Dragile mele fete, lumina mea se stinge. Ultima mea dorință este să vă înțelegeți între voi și să fiți surori adevărate!

Cuvintele au căzut greu peste sufletele lor. Pentru prima dată au simțit durerea sufletească. Din acea zi, fiecare a început să fie mai blândă, mai grijulie și mai deschisă față de surorile sale. Zilele s-au transformat în luni, iar orgoliile s-au topit treptat. Când în sfârșit au învățat să se accepte și să se completeze, s-a petrecut un miracol: culorile lor s-au unit, emoțiile li s-au împletit, iar lumina Împăratului Alb a strălucit din nou.

Astfel s-a născut **R.O.G.V.A.I.V.** – curcubeul, simbolul armoniei, al unității și al puterii de a fi diferite, dar împreună.



Confesiuni din lumea lucrurilor mărunte

Coord.: prof. Turcu Amalia

„Jurnalul unui obiect însuflețit” reunește compuneri reflexive realizate de elevii clasei a VI-a A. Un telefon, o medalie, o jucărie de pluș ori o banală cutie prind glas și își spun povestea. Prin ochii unei jucării sau ai unui obiect obișnuit, sunt surprinse emoții și întâmplări care transformă lucrurile simple în confidenți și prieteni de neînlocuit.

Ziua în care am prins viață Hambaraș David, clasa a VI-a A

Azi am avut o zi cu totul neobișnuită: ca printr-o minune, am prins viață! Pot vorbi, pot zâmbi și chiar pot să scriu!

Prietenul meu, Andrei, m-a găsit azi într-o cutie cu jucării prăfuite în garaj. Erau acolo un trenuleț fără locomotivă, un urs de pluș cu o ureche ruptă și un joc cu piese colorate. M-a luat în mână și s-a uitat la mine cu ochii mari de uimire. I-a plăcut foarte mult albastrul meu strălucitor și forma mea sport, ca un adevărat bolid. Când am început să-i vorbesc, a rămas fără cuvinte. I-am spus că mi-aș dori tare mult să particip la curse și atunci s-a luminat la față și mi-a propus să mă ducă la școala lui, unde și colegii aduceau mașinuțe. Ce idee grozavă! Aș putea să-mi fac prieteni cu care să particip la competiție. Ideea m-a făcut să tresar de bucurie. Roțile mele parcă vibrau.

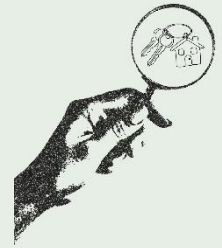
După ce Andrei s-a pregătit, m-a pus în ghiozdanul său albastru, alături de caiete și penar, și am pornit spre școală. Prima oră a fost cea de limba română. Copiii învățau să-și facă un jurnal. Eu m-am gândit imediat: „Abia aștept să ajung acasă să-mi scriu propriul jurnal!” Ora era plină de râsete și foșnete de hârtie, iar mie mi-a plăcut tare mult!

În pauză am ieșit în curtea școlii. M-am jucat și am făcut curse cu mașinuțele colegilor lui Andrei. Mi-am făcut un prieten bun, Blitz, un automobil roșu cu faruri strălucitoare. Acum suntem doi prieteni buni Blitz și cu mine, BZR (BOLID ZBURĂTOR RAPID), gata pentru orice aventură.

După terminarea orelor, Andrei m-a uitat în bancă. Speriat, am început să explorez sala de clasă plină de postere colorate, planșe și decorațiuni de toamnă. L-am zărit pe Blitz, care și el pățise același lucru. Când doamnele de serviciu au intrat în clasă pentru a face curățenie, am prins ușa deschisă și am accelerat cât de mult ne-au ținut roțile. Am ieșit pe poarta școlii și am luat-o spre casă. Blitz locuia aproape, așa că am pornit în aceeași direcție. Pe drum ne-au urmărit câțiva câței și pisici, dar am reușit să scăpăm de ei. Când am ajuns în fața porții, Andrei stătea supărat și plângea, dar bucuria lui a explodat când ne-a văzut.

L-am invitat pe Blitz și ne-am jucat până seara, inventând curse noi și misiuni amuzante. A fost o zi plină de emoție și aventură.

Confesiunile unui breloc abandonat pe stadion Grecu Iosua, clasa a VI-a A



➔ 26 aprilie 1930 ... Azi stadionul a bătut ca o inimă uriașă: Arsenal a ridicat, în sfârșit, un trofeu mult așteptat! O zi istorică, una pe care nimeni n-o va uita... cu excepția stăpânului meu, care m-a abandonat pe scaun imediat după meci. Eu, brelocul „norocos”, am rămas singur printre ecouri, cojile de semințe și pașii grăbiți ai suporterilor. M-am gândit atunci: „Dacă oamenii ăștia își pierd propriile lucruri, sigur nu e surprinzător că echipa lor pierde și meciuri câștigate.”

➔ Anii '40 – '90 ... Am trăit zeci de ani sub același scaun, ascuns ca o comoară prăfuită. De acolo, am asistat la toate meciurile lui Arsenal, nevăzut, dar cu urechile larg deschise. Era un spectacol complet: jucătorii intrau pe teren cu încredere de campioni și, câteva minute mai târziu, reușeau să transforme totul într-o farsă cu pase haotice, aruncate în toate direcțiile ca niște bile scăpate pe scări, iar mingea părea de nestăpânit, de parcă ar fi avut propriul ei plan de evadare. Uneori, un jucător încerca o pasă simplă și mingea pornea într-o direcție pe care nici busola nu ar accepta-o. Am râs ani la rând. Uneori, mă întrebam dacă, din locul meu prăfuit, nu eram mai stabil decât fundașii lor.

➔ Pe la începutul anilor 2000 ... când lumea evolua, eu tot zăceam acuns sub scaun până într-o zi, când un muncitor curios a ridicat scaunul și m-a descoperit. După atâta timp, credeam că m-am transformat într-o amintire ruginită, dar am ajuns direct pe o tarabă din piață, printre suveniruri și lucruri uitate de lume. Acolo, un băiat fan Arsenal m-a cumpărat, cu o bucurie de parcă tocmai el câștigase finala din '30. M-a dus acasă, m-a pus lângă televizor și m-a declarat „talismanul lui norocos”. Dacă ar fi știut câte gafe se petrecuseră pe gazon în timp ce eu zăceam sub scaun, cred că m-ar fi dat direct la reciclat.

La fiecare ocazie ratată, băiatul mă ridica și ofta:

- „Hai, brelocule, fă o minune!”

- Ce să fac? Sunt din metal, nu pot dribla, dar câteodată aveam impresia că, și așa, aș reuși mai multe decât unii atacanți obosiți.

➔ Ziua de azi ... Acum tronez pe o etajeră și privesc meciurile cu un amestec de nostalgie și amuzament. Arsenal joacă la fel de oscilant: încep ca artiști inspirați și termină ca acrobați care au uitat coregrafia. Am momente în care îmi vine să strig din înălțimea raftului:

„Băieți, sunt un breloc vechi de aproape un secol și tot pot ține mai bine o poziție decât voi!”

Băiatul mă păstrează cu grijă, convins că îi port noroc, iar eu stau liniștit, savurând fiecare meci, pentru că, dacă există o echipă capabilă să transforme fotbalul într-o comedie inteligentă, aceea e Arsenal. Eu, brelocul lor rătăcit și regăsit, rămân cel mai loial, și cel mai amuzat spectator.

Aventură în Pacific Hera Vlad, clasa a VI-a A

Sunt o broască țestoasă, de fapt o aplică dintr-o cameră de copii. De când locuiesc împreună cu prietenii mei, am învățat că viața poate fi frumoasă, dar și grea. Am aripioare fine, iar verdele meu se aprinde în galben luminos atunci când strălucesc, de parcă aș purta o mică lumină vie pe carapace.

Într-o zi, beculețul cu care luminez a făcut un scurtcircuit, iar atunci s-a petrecut ceva magic. Mi-am simțit aripioarele mai puternice ca niciodată, iar sufletul meu a fost cuprins de dorința de a explora lumea. Așa a început marea mea călătorie, deși am pornit destul de încet... ca orice țestoasă respectabilă.

Am ajuns în Oceanul Pacific, pe insula Fiji, un loc plin de palmieri, jungle luxuriante, plaje frumoase, atmosferă tropicală și ape reci, de un turcoaz strălucitor. M-am bucurat din plin de frumusețea locului: am mâncat fructe gustoase, m-am bălăcit în apă și m-am relaxat la soare, până când aproape am adormit și am sforăit atât de tare încât un crab a crezut că vine furtuna.

La un moment dat, am observat un copil mic care se juca lângă apă, dar a alunecat și era în pericol. Fără să stau pe gânduri, m-am avântat înainte și l-am salvat de la înec, luându-l pe carapacea mea. Copilul s-a prins bine și a spus că sunt „cea mai tare barcă vie din lume”.

Părinții lui au vrut să mă ia cu ei acasă, însă am refuzat politicos, pentru că eu aveam deja propria mea casă și, în plus, nu încăpeam prea bine în cadă. Așa că m-am întors liniștită la mine acasă, unde am adormit fericită și împăcată, visând că sunt un far celebru al oceanului.



Însemnările unui telefon curios
Indrieș Giulia-Maria, clasa a VI-a A



Salutare, draguțule jurnal!

10 noiembrie

Eu mă numesc Bippi și sunt un telefon mobil neobișnuit și aventuros. Am o carcasă albastră precum cerul de vară, lucioasă și netedă la atingere. Când e soare, strălucesc de parcă aș fi făcut din mii de oglinzi mici. Ecranul meu este mare și limpede, iar când mă aprind, pot lumina o cameră întreagă! Spatele meu e dintr-un material fin, rece dimineața și ușor cald seara, după ce am stat mult în mâna stăpânului meu. De obicei duc o viață liniștită. Stau pe birou, în buzunar sau în pat, visând la încărcătoare pline de energie. Dar într-o zi, am hotărât că este timpul să trăiesc o adevărată aventură!

Totul a început într-o după-amiază de duminică. Matei, stăpânul meu, se juca cu mingea în curte și m-a lăsat pe canapea. Eram fericit! În sfârșit, aveam ocazia să explorez casa și să descopăr colțurile ascunse. Am început încet, rostogolindu-mă pe pernă. Era atât de moale, ca un nor pufoș! Dar, vai! Am alunecat pe margine și am căzut direct pe covorul gros. Acolo, firele pufoase mi-au gădilat ecranul. A fost o aterizare perfectă pentru un telefon aventurier ca și mine! Deodată, din spate, am auzit un mieunat. Era Mia, pisica curioasă a familiei, cu ochii mari și verzi. S-a apropiat tiptil și m-a atins. Eu am vibrat de emoție. Ea a tresărit, pe urmă a început să mă rostogolească prin cameră, ca pe o minge. Ce distracție! După ce m-am eliberat din ghearele pisicii, am ajuns în bucătărie. Acolo miroasea a clătite și a vanilie. M-am oprit lângă o lingură de metal și mi-am văzut reflexia. Eram frumos! Străluceam precum o stea!

Am pornit mai departe spre camera lui Matei, dar pacea mea a durat puțin... Pisica s-a întors și m-a împins din nou, de data asta direct sub pat. Acolo era o lume necunoscută: praf, jucării uitate și un creion fără gumă, care părea că mă salută. Am stat o clipă pe gânduri, apoi am auzit vocea stăpânului meu:

- Bippi! Unde ești?

Am scos un mic „bip” de ajutor. În câteva clipe mâna lui m-a scos de sub pat.

M-a șters ușor cu o cârpă moale și a râs.



Jurnalul Rozaliei, perna de neînlocuit Știop Adelina, clasa a VI-a A

Dragă jurnalule,

Hei, salut! Eu sunt Perna Rozalie! Da, da, aceea care stă pe patul Cristinei și arată de parcă a înghițit tot rozul din lume! Sunt atât de strălucitoare încât, dacă stingi lumina, tot mai lucesc puțin. Așa cool sunt eu!

De obicei stau întinsă leneș pe patul fetei, unde e cald și moale. Uneori mă pune pe scaunul de la birou, dar nu-mi place deloc. Acolo e tare, rece și miroase a teme de matematică. Pffft... Pe pat e viața mea!

Cristina e o fată de clasa a șasea. Mă are de muuult timp, dar în ultima vreme nu mă mai bagă în seamă! Niciun pupic, nicio îmbrățișare, nici măcar un „Ce pernuță drăguță ești!” Stau acolo ca o clătită uitată.

Astăzi am auzit-o pe Cristina zicând: „Cred că o să-mi iau o pernă nouă, mai modernă.” Poftim?! Cum adică nouă?! Eu am culori perfecte, sunt puful pufurilor! M-a luat panica, simțeam că-mi pică nasturii imaginari de frică.

Și ce crezi? M-a ridicat de pe pat! Am zis în gândul meu: „Gata... mă duce la gunoi! Adio lume roz!” Am vrut să țip: „Nu mă arunca, Cristina!”. Dar hei, pernele nu pot vorbi... sau pot?

Când era pe cale să mă arunce, s-a uitat la mine și a zis: „Vaiii, dar ce drăguță e pernuța mea veche!”. Și atunci, fără să știu cum, am zis cu vocea mea groasă și amuzantă: „Mulțumesc!!!”. Cristina a făcut ochii mari cât farfuriile și a început să râdă în hohote. M-a pus la loc pe pat și a zis că sunt cea mai tare pernă din lume. Ei bine... Știam deja!

Așa că da, acum sunt din nou fericită. Eu și Cristina suntem cele mai bune prietene. Iar dacă mai aud de vreo pernă nouă, jur că mă umflu ca o balenă de supărare!

Confesiunile unei cutii roz
Săraru Nicoleta, clasa a VI-a A

3.11.2025

În urmă cu câteva zile, te-am decoperit ascuns sub un teanc de foi prăfuite din camera mea. Păreai uitat de lume, dar eu, cu mâinile mele lungi și transparente, te-am scos din umbră la lumină. De atunci, fiecare aventură a mea își găsește locul între paginile tale. Așa a început jurnalul meu.

Eu sunt o cutie roz. Nuanța mea nu este nici foarte deschisă, nici prea închisă, exact așa cum îmi place. Ador să desenez și de obicei sunt calmă, chiar și atunci când lucrurile se complică. Uneori mai devin morocănoasă, dar îmi trece repede, stai fără griji! Am cele mai scurte picioare pe care un obiect ca mine le poate avea. Sunt aproape invizibile.

Ziua de azi a fost cu adevărat neobișnuită. Fata care locuiește la mine în cameră m-a așezat pe birou. A adus apoi o cutie mai mică și a pus-o lângă mine. Curiozitatea m-a cuprins imediat: ce se ascundea înăuntru? A deschis-o și a scos o gentuță dintr-un material închis la culoare, a tras fermoarul cu grijă. M-am ridicat pe vârful picioarelor ca să pot vedea și eu ce se află în interior și... surpriză! Optzeci de carioci cu două capete! Am fost tare entuziasmată, încât m-am simțit ca la un adevărat festival al culorilor.

Copila mă folosește ca pe un fel de depozit fermecat. În „burta” mea se ascund fel de fel de comori: carioci, creioane colorate, lipici cu sclipici, blocuri de desen, foi colorate, ștampile, pixuri strălucitoare și multe alte obiecte interesante, folosite la diverse proiecte creative.

Eram prietenă cu toate lucrurile din jur. Unele erau mai țăfnoase, altele melancolice, vesele, îngâmfate, curioase ori timide. Cel mai bun prieten al meu era un simplu bloc de desen, cu foi groase și fine, creat de o marcă renumită. Era cel mai căutat dintre toate blocurile de desen, deși mai erau vreo trei, că fata asta era creativă.

Astăzi însă am avut o presimțire ciudată. Ceva nu era în regulă. Simțeam teamă, fără să-mi dau seama de ce. Apoi mi-am amintit: prietenul meu mai avea o singură coală de hârtie. Știu că fata urma mai târziu să deseneze, să folosească ultima foaie și să-l arunce direct la gunoi. Nu voi lăsa să se întâmple așa ceva! Trebuia să-l salvez. Eram hotărâtă și deja îmi făceam un plan.

Ea a luat coala și a plecat în bucătărie, deoarece se lăsase întunericul, iar în cameră lumina nu mai era suficient de puternică. Atunci am acționat. Am luat bietul bloc de desen și l-am ascuns într-un dulap. Când fata de doisprezece ani s-a întors să-l caute, nu l-a găsit. A ridicat din umeri și a plecat. Reușisem!

Eram mândră de mine. Îmi salvasem cel mai bun prieten și știam că de acum înainte va trebui să am grijă cu fata asta, și să îmi ascund prietenul cât mai bine.

Cine știe... poate într-o zi mă va arunca și pe mine la gunoi!

Cel mai frumos cadou
Seghedi Haragoș Natalia, clasa a VI-a A

Într-o zi însorită de vară mă afluam într-un loc necunoscut, când, dintr-odată am ajuns în brațele unei fete de doi ani. Sunt o căprioară de pluș maro cu pete albe, dar copila mă vedea altfel. Pentru ea, nu eram doar o jucărie de pluș obișnuită, ci un adevărat membru al familiei. Vedeam în jur multe plușuri aruncate pe jos și mă temeam să nu ajung și eu acolo. Dar micuța era atât de fericită când mă văzuse, încât simțisem că sunt în siguranță ... cel puțin pentru moment.



Într-o după-amiază, copila a intrat în cameră tristă, plângând. S-a aruncat pe pat, simțindu-se singură și neînțeleasă. Eu o priveam plină de gânduri, iar ea mă strânse în brațe și mi-a spus că avea nevoie de cineva care să fie lângă ea. Atunci am jurat că nu voi spune nimănui și că voi rămâne mereu alături de ea. De atunci, fetița mă purta cu ea peste tot, prin parc, la mare și dormea cu mine mereu.

Timpul a trecut și, odată cu venirea toamnei, se apropia ziua ei de naștere. Înainte de fericitul eveniment, fetița a mers în sat la bunici împreună cu părinții ei, luându-mă bineînțeles și pe mine. Casa bunicilor era primitoare, iar copila era mereu așteptată cu drag. Ne petreceam cel mai mult timp într-o cameră frumos amenajată, cu masă, două fotolii și un aparat radio la care ascultam muzică.

Când s-au întors, ea și-a dat seama că m-a uitat pe fotoliu în camera unde ne petreceam cele mai multe momente împreună. Eu am rămas singură și tristă, așteptând să vină după mine. Ea a plâns toată noaptea gândindu-se la mine. A doua zi era aniversarea ei. Tatăl fetei a venit după mine și m-a dus la ea, iar când m-a văzut s-a bucurat enorm. Pentru ea am fost cel mai frumos cadou.

Micuța mă consideră cea mai bună prietenă a ei căreia putea să îi spună tot ce are pe suflet. Chiar dacă a crescut, nu s-a despărțit de mine. Facem totul împreună: ne jucăm, ne uităm la televizor, citim povești pline de aventuri. Chiar și acum stau mereu pe pat când ea este plecată, iar când ajunge acasă sunt în brațele ei și mă simt cel mai bine.

Jurnalul unei medalii Tocuț Rareș, clasa a VI-a A

Mă numesc Medalia de Aur și strălucesc mândră în vitrina unui tânăr campion fotbalist. La început am fost doar o bucată rece de metal, stând liniștită și plictisită, dar într-o frumoasă zi de vară, pe la începutul lunii iunie, când se încheia sezonul oficial, viața mea s-a schimbat radical. Eram aurie, aveam inscripționat „Locul 1”, eram rotundă și confecționată din aur de 24 de karate. Mai bine de atât nici nu se putea! Orice fotbalist junior sub 14 ani mă dorea. Într-un fel eu eram Balonul de aur, doar că în versiune mini, fără costum elegant și covor roșu!

După o finală lungă, spectaculoasă și echilibrată, s-au analizat toate fazele meciului, pentru a decide care dintre cei doi jucători, aflați la egalitate înainte de partidă, mă merită mai mult. Bătălia era între un francez pe nume Kounde și un român pe nume Rareș. Au urmat minute bune de tăcere, atât de liniște, încât auzai cum crește iarba pe stadion.

În cele din urmă, s-a constatat că cei doi erau din nou la egalitate, dar cum România câștigase finala, Rareș a fost declarat câștigător. Am fost atât de emoționată să-l cunosc și atât de fericită pentru el, încât parcă săream singură la gâtul lui, deși, recunosc, nu aveam picioare.

Rareș a început să plângă, apoi s-a întins pe jos de fericire, de parcă tocmai marcaseră golul vieții lui. Nu-i venea să creadă că a devenit jucătorul sezonului și că a câștigat marea finală a Cupei Mondiale împotriva Franței. Timp de o săptămână, sau chiar mai mult, nu m-a dat jos de la gât nici când dormea, mânca, se juca sau făcea duș! Pentru mine, luna iunie a acelui an a fost cea mai frumoasă perioadă din viața mea...

Dar să revin la ce voiam să-ți povestesc. A trecut timpul... aproape doi ani. Băiatul s-a maturizat mult, iar peste șase zile urma să împlinească 16 ani, pe 8 aprilie. Eu voiam să-i pregătesc o surpriză, un mare secret, dar numai dacă mă va purta din nou la gât, ca anul trecut, de ziua lui.

Și iată-ne în 8 aprilie! M-a scos din vitrină, m-a pus la gât și atunci am început: mai întâi niște sunete ciudate, apoi cuvinte și, în final, propoziții întregi! I-am spus că trebuie să păstreze secretul nostru. Era foarte surprins, dar a promis că nu va spune nimănui. Stăteam noi de vorbă când, dintr-odată mama lui a intrat în cameră, i-a urat „La mulți ani!” și l-a întrebat cu cine vorbește... În acel moment am încremenit de-a dreptul! Era momentul adevărului: Rareș trebuia să dovedească dacă este un inventator de scuze. Foarte calm, i-a spus aparent liniștit că îi trimitea un mesaj vocal unui prieten. Mama n-a bănuit nimic, a zis un „Bine!” aprobator și a ieșit din cameră. Când a închis ușa, am răsuflat amândoi ușurați, spunând în același timp „Cât pe-aproape!”.

Atunci mi-a venit o idee genială, demnă de un film cu spioni. I-am spus foarte serioasă:

- Ca să nu ne dăm niciodată de gol, ai nevoie de două butoane și două stații minuscule de emisie-recepție, ca în filmele polițiste! Un buton pentru mine și unul pentru tine. Pe mine mă pui în vitrină, iar în spatele meu lipești dispozitivele. Tu le poți ascunde în ceas. Așa putem vorbi oricând, fără ca cineva să observe!

Zis și făcut. De atunci Rareș și cu mine suntem cei mai buni prieteni. Eu îi spun mereu ce să facă, pentru că le știu perfect pe toate, iar el pune foarte bine totul în aplicare, mai ales pe terenul de fotbal.

Aceasta este povestea mea, o medalie magică, care a învățat că prietenia este mai presus de orice.

Pe data viitoare! Pa, pa!

SECȚIUNEA A V-A.

CĂLĂTORII, EXPERIENȚE ȘI DIVERSITATE CULTURALĂ

AVENTURI PE MELEAGURI BIHORENE

PROF. CODREAN IOANA

Într-o zi colorată de frunzele ruginii ale toamnei am pornit alături de un grup de elevi din cadrul școlii într-o excursie în județul Bihor. Primul popas a fost în Salonta, la Muzeul Memorial *Arany Janos*, închinat în memoria unuia dintre cei mai renumiți poeți ai literaturii maghiare. Prin intermediul pieselor de mobilier, fotografiilor, tablourilor și volumelor de literatură s-a mărit interesul elevilor pentru un spațiu interior, asemănător cu cel în care a trăit Arany Janos. Pe baza unei hărți fizice, cu ajutorul semnelor convenționale ne-am îndreptat ambițioși și nerăbdători spre locul casei natale a poetului, construită de autoritățile locale. Orizontul geografic al elevilor s-a îmbogățit odată cu vizitarea Muzeului de *Științe Naturale* din Tinca. Preotul Parohiei Reformate Tinca le-a prezentat elevilor informații despre colecția muzeului, structurată pe două domenii: zoologie și geologie. Colecția de zoologie, reprezentată prin piese ale faunei dispărute și actuale și colecția de geologie cu modificările suferite de scoarța terestră în arealul Crișului Repede au asigurat legătura între partea practică și teoretică a cunoștințelor dobândite de elevi.

După amiază, pe o ploaie mărunță ne-am aventurat într-o destinație emblematică pentru Munții Pădurea Craiului, peștera Meziad. La intrarea în peșteră am prezentat elevilor informații despre urmele existenței omului preistoric în peștera Meziad. Dimensiunile impresionante ale portalului de acces în peșteră, 16 m înălțime și 10 m lățime, precum și ale interiorului, diversitatea formațiunilor de peșteră alături de coloniile de lilieci ne-au captat atenția pe toată durata vizitării peșterii alături de ghid.



CIPŐSDOBOZBA *zárt* SZERETET A CANTEMIR ISKOLA ÖSSZEFOGÁSA

Írta: dir. adj. Bálint Beáta Livia

A Cantemir iskola diákjai és szülői közössége örömmel és nyitott szívvel csatlakozott az **Ovisuli Egyesület** által szervezett **cipősdoboz akcióhoz**. A kezdeményezés célja az volt, hogy a szeretet, az odafigyelés és az összefogás erejével örömet szerezzenek olyan gyermekeknek, akiknek egy apró ajándék is hatalmas boldogságot jelent.

A gyerekek nagy lelkesedéssel és jó szívvel válogatták össze ajándékaikat: játékokat, könyveket, édességeket és apró meglepetéseket helyeztek el a cipősdobozokban. Minden egyes doboz nemcsak tárgyi ajándékokat, hanem szeretetet, törődést és reményt is hordozott magában. Ezek az ajándékok végül eljutottak az **Élesdi magyar elemi osztályos gyermekekhez**, akik számára felejthetetlen örömet szereztek.

Az akció sikeres megvalósításához nagyban hozzájárult az **Ovisuli Egyesület**, valamint az egyesület gyűjtőpontja, ahol a dobozokat összegyűjtötték és továbbították. Hálás köszönet illeti mindazokat, akik munkájukkal, szervezéssel vagy felajánlásokkal segítették ezt a nemes ügyet. Ez a kezdeményezés ismét bebizonyította, hogy a **közösség ereje csodákra képes**, és hogy a jótékony cselekedetek nemcsak az ajándékot kapók, hanem az adók szívét is gazdagítják. Ahogy a mondás is tartja:

**„Jót tenni jó – mert miközben mások életét szebbé tesszük,
a saját lelkünk is gazdagabbá válik.”**

Bízunk benne, hogy a jövőben is lesznek hasonló alkalmak, amikor **együtt, összefogva tehetünk jót**, és mutathatunk **példát empátiából, emberségből és szeretetből**.



ÎNCEIERE

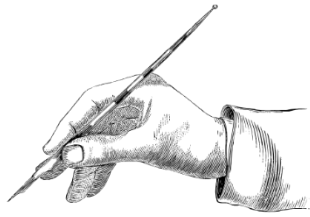
Privind spre viitor cu încredere

Pe măsură ce ați răsfoit paginile acestei reviste, ați simțit energia, creativitatea și pasiunea care ne-au inspirat zi de zi. Fiecare articol, desen sau poveste a arătat că viitorul s-a construit prin idei, implicare și curaj.

Privind înapoi, am păstrat în inimă încrederea că fiecare gest a contat, că fiecare vis a prins contur și că împreună am reușit să ne apropiem unii de alții. Continuăm acest an școlar cu bucurie și recunoștință, pregătiți să întâmpinăm noi provocări și aventuri.



COLECTIVUL REDACȚIONAL



Profesori:

dir. prof. Teodora Codău

dir. adj. prof. Bălint Beáta Livia

prof. Pop Ramona

prof. consilier școlar Brânda Florina

prof. Ferchi-Avrămuț Raluca

prof. învă. primar Scridonesi Ana

prof. învă. primar Secui Lorena

prof. Feșnic Flaviu

prof. Balaj-Haș Delia Anca

prof. Nichita Diana Simona

prof. Kovács Szilvia

prof. învă. primar Brânzaș Ana

prof. Turcu Amalia

prof. Hera Diana

prof. Codrean Ioana



Elevi:

Micula David, Moț Cezar - clasa a VII-a A

Horge Anastasia-Maria, clasa a VI-a A

Popa Maya Ștefania, clasa a VI-a A

Volcinschi Casian, clasa a VI-a A

Hambaraș David, clasa a VI-a A

Greco Iosua, clasa a VI-a A

Hera Vlad, clasa a VI-a A

Indrieș Giulia-Maria, clasa a VI-a A

Știop Adelina, clasa a VI-a A

Săraru Nicoleta, clasa a VI-a A

Seghedi Haragoș Natalia, clasa a VI-a A

Tocuț Rareș, clasa a VI-a A



CONDUCEREA UNITĂȚII

DIRECTOR: PROF. CODĂU TEODORA ANCA
DIRECTOR ADJUNCT: PROF. BĂLINT BEĂTA LÍVIA

TEHNOREDACTARE

PROF. ÎNV. PRIMAR DR. COSMA MIRELA LĂCRIMIOARA
PROF. DR. ȚICA GABRIEL



VĂ MULȚUMIM!

Contact: revistascolii.cantemir@gmail.com